

REISVERSLAG FEBRUARI 2016

ZONDAG 31 JANUARI

MINGALABA

Handig als je de weg weet op een vliegveld. Ik sta als eerste bij de paspoortcontrole en zeg vriendelijk 'Mingalaba'. Ik krijg een glimlach terug van de dame met drie strepen op haar schouder. Meer emotie mag ze waarschijnlijk niet laten zien. Ik tuur in de verte naar het glas achter de bagagebanden, maar zie nog geen herkenbaar gezicht. Als ik richting de band loop, zie ik twee dames opveren. Het zijn Yi Mon, hoofdleidster van The Golden House en Cho Cho, ook fulltime staf-lid. We drukken zoals altijd onze handen tegen het glas, maar praten met ze gaat nog niet. Daarvoor is het glas te dik. Mijn tas rolt warempel als één van de eersten op de band en dus kan ik de dames nog geen vijf minuten later een dikke knuffel geven. 'I have so many things to discuss with you', zegt Yi Mon met een lachend gezicht. Ik vertel de dames dat ik voor dit vijftiende werkbezoek een actielijst van vier kantjes heb, dus dat ik ook een hoop met ze te bespreken heb. Onderweg naar de school in de stad Mandalay wisselen we allerlei hartelikheden uit. Ze willen uiteraard weten hoe het is met Flower, Claire, Annemarie, Natascha en de pabo-studenten die hier stage gelopen hebben.

KNUFFELEN

Een uurtje later kan ik eindeloos kinderen knuffelen. De eersten staan al bij de schoolpoort op me te wachten. De rest tref ik in The Golden House. Wat heerlijk om iedereen weer te zien!

U NAYAKA

Een bezoek aan de school begint traditiegetrouw met een eerste informele ontmoeting met het schoolhoofd U Nayaka. Hij ziet er gezond uit. Hij is toch al rond de 70 en leidt nog steeds met verve de PDO High School, waar elke dag 8.000 kinderen gratis onderwijs krijgen en waar meer dan 500 personeelsleden rondlopen. U Nayaka vertelt dat hij momenteel serieuze problemen heeft om elke maand de docentensalarissen te betalen. Dat gaat telkens over 40.000 dollar. Hij leent er zelfs geld voor. Intussen heeft hij de bouw van een nieuw stafkantoor en het gastenverblijf toch maar stopgezet. Na onze eerste bespreking begint het te schemeren en trek ik mijn trui aan. Dat is voor het eerst hier in Myanmar. Het is winter en het koelt 's avonds nog flink af. Dat zal niet lang meer duren, want de zomer komt eraan. In de maanden april en mei is het hier vlot rond de 40 graden.

TOEVAL BESTAAT NIET

Eén van de zaken die ik op mijn actielijst heb staan is het inrichten van een kleine bibliotheek voor ons Engelse Bridging programma. Zit ik op het terras mijn diner te eten, word ik gewenkt door een ouder echtpaar en hun vriend. Ze komen uit Schotland en zijn net als ik vandaag gearriveerd. Ze vertellen me dat ze morgen met hun organisatie in een aantal klassen een complete Engelse bibliotheek in gaan richten volgens een beproefde methode. Ze hebben 40.000 gekopieerde boeken in Yangon liggen en hebben een flink pakket naar Mandalay gestuurd per koerier. De boeken zijn verdeeld in acht levels. Er zijn 80 titels die de leerlingen zelf kunnen lezen en evenzoveel boeken die klassikaal gelezen en besproken kunnen worden. Voor die laatstgenoemde boeken zijn docentenhandleidingen beschikbaar. Ze hebben ook testen ontwikkeld waarmee het leesniveau van de leerlingen bepaald kan worden. Ik regel meteen dat ik morgen met Nann Myint, de manager van ons Engelse Bridging programma, mag aansluiten bij hun meeting. Het kan niet mooier!

YI MON

Yi Mon vertelde me vandaag dat ze een stuk lekkerder in haar vel zit dan een half jaar geleden. De meditatie-cursus van tien dagen heeft haar goed gedaan. Ze heeft rust gevonden en is niet meer zo snel geïrriteerd. Het is momenteel wel hard werken voor de vaste staf, want de jongere hulpstafleden wonen inmiddels allemaal in de dormitory aan de overkant en hebben het steeds drukker met hun studie en al hun taken op PDO. Woensdag ga ik met Yi Mon picknicken en op een rustige plek een heleboel Golden House zaken doorspreken. Sinds de meditatie is ze niet meer weg geweest. Ik ga Frank hier ook zien. Die arriveert maandag over een week.

MAANDAG 1 FEBRUARI

Vanmorgen heb ik een overleg met de mensen van het bibliotheekproject en een tiental geïnteresseerde docenten van verschillende programma's. De boeken die vanuit Yangon per koerier zijn verstuurd, zijn aangekomen. We bootsen een lessituatie na en we krijgen uitleg hoe de class books gebruikt moeten worden. Vanuit de docentenhandleiding worden er vragen aan ons gesteld. Iedereen is na afloop van de sessie enthousiast. Dit is echt prachtig materiaal. Het is nu belangrijk om draagvlak te creëren en te oefenen met de docenten. We gaan op vier plekken een kleine bibliotheek inrichten en één van die plekken is de Bridging class.

U NAYAKA

Vandaag heb ik een eerste formeel overleg met het schoolhoofd U Nayaka. Ik vertel hem dat Yi Mon en ik weer inkopen zullen doen voor The Golden House en dat we als stichting zorg zullen dragen voor het onderhoud van de huizen. Ik laat hem op vriendelijke wijze beloven dat het geld dat ik daarvoor achterlaat ook echt hieraan besteed wordt. We spreken daarna over de Engelse bijles voor de kinderen van grade 6 t/m 9. Die is in 2015 naar tevredenheid verzorgd door Shwe Yee Oo, een docente die in de Fast Track klassen én voor ons Bridging programma werkt. Ik vertel U Nayaka dat we volgend jaar voor de laatste keer geld overmaken voor de deeltijd universiteit. Een aantal van on-

ze jongeren studeert daar, maar het is geen goed systeem. De jongeren gaan drie maanden per jaar naar school, krijgen een vak toegewezen en krijgen daar uiteindelijk een papiertje voor. We investeren als stichting veel liever in gedegen Engels onderwijs via ons Bridging programma. U Nayaka begrijpt dat en staat achter onze keuze. Tot slot vertelt U Nayaka dat we het geld voor de operatie van War War Win, het zusje van ons hulpstafid Thu Zar Win, over kunnen maken via de bank op de ID-kaart van haar vader. Dat zullen we deze week doen.

UITETEN

's Avonds ga ik met Marga, Nann Myint en haar vriend uiteten. Marga is een Amerikaanse dame op leeftijd. Ze heeft drie maanden lang Engelse lessen verzorgd in o.a. de Bridging class. Ze wil onze projectmanager Nann Myint op deze manier bedanken voor de fijne samenwerking. Leuk dat ik mee mag. 's Middags had ik met Nann Myint al kort de bespreekpunten voor de komende twee weken doorgenomen: inzet en taakverdeling lokale docenten, salarisberekeningen, Teacher Knowledge Training, werving buitenlandse docenten, implementatie Cambridge methodiek, examens van de studenten, groepsindelingen, ontwikkeling curriculum, financiën, opzet administratie, onderhoud lokaal en activiteiten. Morgenvroeg van 9.00 tot 12.00 uur gaan we samen aan de slag.

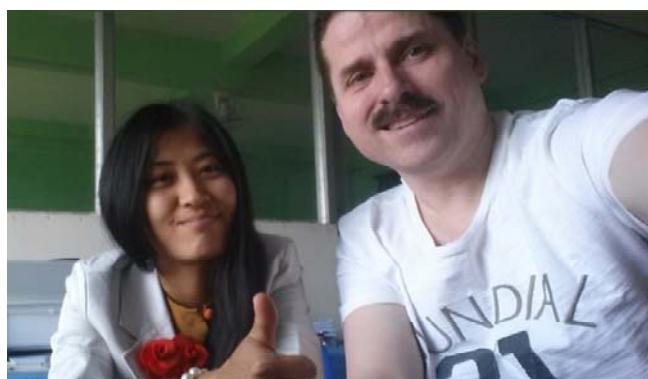

De rest van de avond breng ik door met de kinderen van The Golden House. Ik vertel ze sterke verhalen en ze moeten steeds raden of ze waar of niet waar zijn. Ik deel allerlei streken die ik vroeger uitgehaald heb en ze komen niet meer bij. Ik heb bijvoorbeeld ooit drie dozen met overrijpe bananen mee naar huis genomen. Mijn ouders maakten namelijk zelf wijn. Na twee weken kwam ik er echter achter dat die bananen nog steeds in mijn achterbank stonden. Inmiddels waren ze natuurlijk zwart geworden. Mijn vrienden hebben me ook ooit uitgedaagd op schrikdraad te plassen. Dat heb ik geweten zeg. Als ik eraan denk, voel ik het nog. Als groente-man bij de Spar Mart kreeg ik ooit een paprika binnen met een jonkie aan de steel, die eruit zag als een pie-mel. Ik kon toen de hele dag aan de klanten vragen of ze een mannetje of vrouwtje wilden. De verhalen gaan erin als koek, de kinderen hangen aan m'n lippen en krijgen zo nu en dan de slappe lach.

DINSDAG 2 FEBRUARI

BRIDGING CLASS

Nann Myint, onze manager van het Bridging programma, en ik beginnen vandaag meteen met een heet hangijzer: Wie wordt of wie worden haar rechterhand in het programma. We bespreken de voors en tegens van een fulltime kracht versus twee parttime krachten. Na goed overleg kiezen we voor de eerste optie. We nemen het advies van onze expert Natascha Verdurmen ter harte, die in november een werkbezoek bracht aan het project, om Bridging docente Shwe Yee Oo naar voren te schuiven. Zij is qua talenten en qua communicatie de beste partner voor Nann Myint.

Daarna maken we een goede takenlijst voor Nann Myint, Shwe Yee Oo en de vijf andere docenten. Die vijf kunnen allen hun huidige lessen blijven verzorgen, dus voor hen verandert er niets. We vragen Shwe Yee Oo uiteraard persoonlijk of ze de overstap ziet zitten en haar antwoord is volmondig 'ja'. Ze moet er nog even haar mond over houden, want zondagavond praten we de andere docenten bij. Nann Myint is dolblij met haar nieuwe rechterhand en sparringpartner.

Daarna bespreken we samen de urenverdelingen en salarissen. Het past allemaal keurig binnen het budget. In maart sturen we onze zeven docenten naar de Teacher Knowledge Training van de British Council. Ook zeven docenten van het NTTC-programma van de Duitse stichting Förderverein Myanmar gaan deelnemen. We gaan deze week nog naar de British Council om dit formeel vast te leggen.

U NAYAKA

Met het schoolhoofd en Yi Mon spreek ik over de nieuwbouw voor de etnische woongroep. In een groot bamboehuis en smerig stenen huis leven 200 meisjes van allochtone afkomst onder primitieve omstandigheden. We willen als stichting hun leef- en wooncomfort opkrikken tot dat van The Golden House. We maken een overzicht van alle benodigde ruimten en faciliteiten. We meten het terrein op en maken een eerste ruwe schets. Ik vertel U Nayaka nogmaals dat de financiën niet rond zijn en dat we een pakket van eisen hebben, zoals fulltime staf. We gaan de schoolarchitecte Chan Chan alvast aan het werk zetten om bouwtekeningen en een begroting te maken.

UITETEN

Vanavond hoef ik alweer niet alleen te eten. Ik ga met Ollie, Nann Myint en Yi Mon een hapje eten op het terras van mijn hotel. Ollie is een Duitser die al zes jaar op PDO woont en de Fast Track klassen leidt. Hij heeft een zwaar jaar achter de rug met zijn rumoerige grade 8 klas en gaat er komend weekend voor 2,5 maand tussenuit. Hij gaat door Zuid-Amerika reizen. We hebben een goed gesprek samen en eten heerlijk.

BRIEVEN UIT NEDERLAND

Na afloop deel ik in The Golden House de brieven uit van de leerlingen van het Elde College in Schijndel. Al een aantal keer hebben de leerlingen van tweetalig vwo via skype contact gehad met een groep kinderen uit The Golden House. Er wordt ook druk over en weer geschreven. De kinderen in Myanmar én in Nederland vinden dit echt geweldig. Ik weet zeker dat ik volgende week van iedereen weer een brief mee terugkrijg.

WOENSDAG 3 FEBRUARI

BRIDGING OVERLEG

Vandaag beginnen Nann Myint en ik met het bijpraten van docente Myo Myo. Ze gaat zaterdag naar de US. We vertellen haar over onze keuze voor Shwe Yee Oo als fulltime partner. Nann Myint is meer een manager dan iemand die curriculum kan ontwikkelen en de Cambridge methodiek kan implementeren. Dat is nu juist de kracht van Shwe Yee Oo. De dames kunnen elkaars vangnet zijn en inhoudelijk en organisatorisch veel sparren. Myo Myo staat helemaal achter onze keuze. Ze is blij om te horen dat voor haar alles bij het oude blijft en Nann Myint en Shwe Yee Oo nog steeds samen met haar klassen zullen draaien. Zondagavond gaan we met de andere docenten uiteten en dan zal ik alles nogmaals uitleggen en onderbouwen.

Wat betreft Teacher Knowledge Training is alles rond. Die vindt plaats van 21 tot 30 maart. Tien volle dagen! Er is voldoende budget om de docenten ook op examens te sturen. Ze krijgen daarna hun eerste officiële Cambridge doceercertificaat. We maken een afspraak met Mr. Aye Kyu van de British Council op vrijdag.

Het volgende onderwerp dat we bespreken is de inzet van buitenlandse docenten in ons programma. Die zijn welkom om les te geven in de Bridging Class, maar wel voor minimaal drie maanden. Ze moeten ervaring hebben, onze methodiek en curriculum volgen en verder gaan waar een voorganger gestopt is. Ook moeten de lokale docenten in de toekomst bij de lessen van de

buitenlandse docenten betrokken worden en een actieve rol krijgen en nemen. Er was al een policy voor de buitenlandse docenten en die plussen we verder op.

Met de Cambridge methodiek, die we in november geïmplementeerd hebben, wordt door alle docenten gewerkt. Het is wennen, maar men is wel enthousiast over het materiaal. De lessen vragen om iets meer voorbereiding, maar iedereen kan het nu gemakkelijk van elkaar overnemen en de Bridging levels sluiten aan bij de Cambridge levels. Alle boeken zijn binnen en gekopieerd. Alleen de audio CD's zijn nog niet geleverd. De TKT-cursus zal enorm helpen om het zelfvertrouwen van de docenten te vergroten.

We gaan de level 3 studenten een officieel Cambridge examen laten doen. Level 2 gaat een goedkoper Aptis examen van de British Council doen. Indien financieel mogelijk level 1 ook. De examenkosten willen we voor 50% vergoeden, maar Nann Myint vindt dat geen fair systeem. Sommige studenten verdienen 100 dollar per maand en anderen nog geen 30. We bedenken samen dat het beter is om een soort staffel toe te passen en de salarisadministratie te vragen naar een overzicht van de salarissen van de studenten.

GOEDE GESPREKKEN

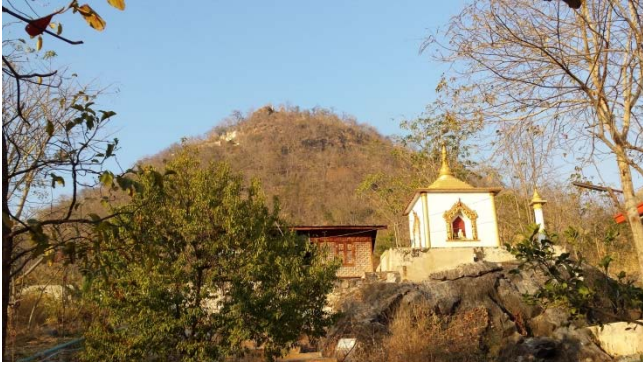
's Avonds heb ik op het terrasje van mijn hotel een goed gesprek met twee mannen van de Duitse stichting Forderverein Myanmar, die hier respectievelijk een docententraining en een E-learning cursus hebben gegeven. Daarna klets ik bij The Golden House nog wat met Cho Cho, Thu Zar Win en enkele andere meiden. En dan is er alweer een dag om.

DONDERDAG 4 FEBRUARI

OVERLEG MET YI MON

Vandaag neem ik onze hoofdleidster Yi Mon mee naar een mooi uitzichtpunt bovenop een bergtop in het Shan-gebergte. Het is een tocht van anderhalf uur naar een dorpje en dan nog een steile klim van een half uur naar de bergtop. Ik merk aan Yi Mon dat ze er naar uitkijkt, maar ook wel een beetje zenuwachtig is. Ik weet zeker dat ze ervan gaat genieten. Ze is er echt even helemaal uit en we kunnen daar ongestoord overleggen.

Boven op de bergtop is het lekker warm. Er zijn nog wat studenten uit Mandalay die ook van het bestaan van het plekje afweten, maar die zijn na een uurtje vertrokken. We trekken een houten bank in de schaduw en werken samen de bespreeklijst af. Ondertussen genieten we van de rust en het prachtige uitzicht. Dit is echt een bijzonder plekje, dat ik twee jaar terug toevallig ontdekt heb.

Op dit moment wonen er 183 kinderen in de Golden House. In de girls dormitory wonen 35 jongeren die elke dag mee-eten in de Golden House. Dit is te doen. Waar Yi Mon zich op verkeken heeft, is dat veel grote meiden nu in de dormitory wonen, studeren en werken en dus weinig tijd hebben om mee te helpen in de Golden House. Ze heeft er niet aan gedacht om tijdig grade 10 jongeren mee te laten draaien om alvast ervaring op te doen als hulpstafflid. Op die manier maak je er een continu proces van en heb je altijd nieuwe staffleden. Ze gaat dat in de toekomst zo aanpakken. Dat lost het probleem voor nu niet op, maar gelukkig heeft ze inmiddels drie nieuwe hulpstaffleden gevonden, waaronder een tweeling: Su Mon Aung en Su Mon Kyaw.

Het gaat een stuk beter met Yi Mon. Yi Mon, Cho Cho en Tsai Tsai worstelen alle drie met het feit dat ze dit werk niet voor altijd willen blijven doen. Nu hebben ze het nog naar hun zin, maar dat kan ooit veranderen. En wat dan? Waar kunnen ze dan aan het werk? Ze hebben geen concreet diploma. Daarentegen hebben ze wel ongelooflijk veel werkervaring in de zorg voor kinderen, met alle facetten die daarbij komen kijken.

Yi Mon en U Nayaka zijn op de hoogte van het feit dat WCC nog één jaar geld zal overmaken voor de deeltijd universiteit. Daarna stoppen we daarmee. De studenten zijn ook op de hoogte. Veel van de studenten die in de Golden House hebben gewoond, nemen inmiddels deel aan het Bridging programma en dat is precies wat we wilden bereiken.

Ik stel voor dat de drie dames eens systematisch al hun werkzaamheden opschrijven, naar mij mailen en ik er een echte functieomschrijving van maak. Die kunnen ze op PDO-papier printen en dan hebben ze een officieel document. Met name Cho Cho en Tsai Tsai zijn onzeker over hun talenten en kunnen niet goed beschrijven wat ze nu eigenlijk doen. Het een keer opschrijven en teruglezen in de vorm van een functieprofiel kan de onzekerheid doen afnemen en meer inzicht geven. Yi Mon is daar enthousiast over.

Yi Mon en ik bespreken nog veel meer onderwerpen, maar het voert te ver om die allemaal te benoemen. We genieten ondertussen van het fraaie landschap. Yi Mon zegt dat ze hier nog eens terug wil komen met haar staf.

VRIJDAG 5 FEBRUARI

BRIDGING OVERLEG

Vandaag staat weer in het teken van het Bridging programma. In alle rust heb ik vanmorgen een financiële administratie opgezet voor Nann Myint. Die is gekoppeld aan de begroting. De zes posten - TKT-training, salarissen, examens, materialen, activiteiten, internet - komen erin terug. Elke post heeft een eigen tabblad. Het is een kwestie van de uitgaven op het juiste tabblad plaatsen. De formules zijn zo ingesteld dat je meteen ziet hoeveel budget er nog over is. Als je in de min gaat, ontstaan er rode cijfers. Het laatste tabblad is een totaaloverzicht, waarin ook vermeld staat wat er reeds overgemaakt is. Een kind kan de was doen. Ik laat Nann Myint kort zien hoe het werkt en zal dat nog een keer uitgebreid doen.

BRITISH COUNCIL

Om 13.00 uur hebben we een meeting met Mr. Aye Kyu van de British Council over TKT. We formaliseren alles voor de training. Die zal plaatsvinden op school van 21 t/m 30 maart. De training behelst drie onderwijs-modules. Onze docenten krijgen na afloop een officieel BC-certificaat. We laten onze docenten examen doen over de eerste module. Ze ontvangen dan ook hun eerste officiële Cambridge certificaat. Je kunt niet zakken

maar krijgt een beoordeling. Als de docenten meer ambities hebben, kunnen ze ook examen doen over module 2 en 3. Daarna zijn er nog meer modules te volgen. Volop ontwikkelingskansen dus. Ik stuur een mail met alle afspraken naar de BC en wij krijgen een officiële bevestiging. Alles is geregeld!

GROTE SCHOOLMEETING

's Middags besluit ik om de grote schoolmeeting, die elke vrijdagmiddag plaatsvindt, bij te wonen. U Nayaka biedt zijn excuses aan voor het te laat uitbetalen van de salarissen. Hij geeft toelichting bij de sheets over de financiën van 2015 en beantwoordt vragen van de docenten en stafleden. De centrale hal zit propvol.

Een Birmese jongedame, die na PDO twee jaar in Australië heeft gestudeerd, is terug op de school en wil zich de komende drie jaar bezighouden met onderwijsverbetering, samenwerking tussen de projecten en programma's en gelijke kansen voor alle kinderen. Ze wil met een aantal pioniers onderzoek doen, met aanbevelingen komen en die implementeren. Ik had deze week al met haar gesproken en juich haar actie toe.

Ik vraag ook het woord en houd een vurig pleidooi voor dezelfde zaken en steek de jongedame op deze manier een hart onder de riem. Verder wijs ik iedereen op het nemen van verantwoordelijkheid op zijn of haar eigen niveau. Uitval van lessen is aan de orde van de dag, grade 11 leraren komen niet opdagen, leerlingen blijven weg. Dat kan niet. Hier begint de verantwoordelijkheid op microniveau. Op mesoniveau moet er meer communicatie en samenwerking komen tussen de pro-

gramma's. Het kan niet zo zijn dat er een selecte groep kinderen bevoorrecht wordt doordat zij gekozen worden voor speciale programma's. Gelijke kansen voor iedereen. Op macro niveau is er werk aan de winkel voor het MT. Dat moet echt professioneler gaan opereren, verantwoordelijkheid nemen, van zich laten horen, zaken aanpakken, delegeren, monitoren en evalueren. En U Nayaka moet hen beslissingsbevoegdheid geven. Tijdens mijn toespraak knikt iedereen en daarna krijg ik applaus. Ik hoop echt dat er wat gaat veranderen!

GRAPJES MAKEN

De avond breng ik door in The Golden House. Yi Mon heeft inkopen gedaan en alle meisjes krijgen een lounghi en slippers. De oudste meiden mogen als laatste kiezen. Stiekem pik ik een mooie blauwe lounghi en blauwe slippers voor Lisa. Cho Cho roept dat ik die terug moet geven. Ik verstop ze onder mijn armen, maar dan zo dat je ze goed ziet zitten. Tegen Cho Cho zeg ik: 'Kijk dan, ik heb alleen maar m'n eigen t-shirt aan.' Iedereen lachen. 'Schreeuwt Cho Cho altijd zo', vraag ik aan Yi Mon? 'Ja hoor, dat doet ze altijd.' Iedereen weer lachen. En zo gaat dat een uur lang. Echt leuk!

ZATERDAG 6 FEBRUARI

ETNISCHE WOONGROEP

Vanmorgen om 8.00 uur opnieuw overleg met U Nayaka en Yi Mon over de etnische woongroep. Ditmaal schuift ook de schoolarchitecte Chan Chan aan. We spreken de ruwe tekeningen door. Op basis daarvan gaat zij een begroting maken. Het beste moment om te starten met de bouw is na het regenseizoen in oktober. Voor ons als stichting iets om naartoe te werken. De financiering is namelijk pas half rond. Er zijn inmiddels twee fulltime stafleden. Het is de bedoeling dat zij in de toekomst nauw gaan samenwerken met de staf van The Golden House. We willen graag dezelfde korte lijnen met de staf van de etnische woongroep hebben als met de staf van The Golden House. Dat zijn de succesfactoren. U Nayaka is het daar gelukkig mee eens.

EXCURSIE NAAR CITY PARK

Om 13.00 uur staan de 60 jongste kinderen van The Golden House te trappelen van ongeduld. We gaan in drie busjes naar het City Park in de stad. Dat is een soort vaste kermis met spookhuis, achtbanen, wildwaterbaan, draaimolens en reuzenrad. In het park verdelen we de club in drie groepen en gaan we apart van elkaar op pad.

Dankzij een aanbevelingsbrief van U Nayaka mogen we overal voor de helft van de prijs in. Gemiddeld kost het 30 cent per kind per attractie. Dat is goed te doen.

Als ik op het eind de balans opmaak, is er zelfs nog geld genoeg om de kinderen te trakteren op een ijsje. Ze hebben genoten en waren er echt even uit.

MESSAGE

Terug in het hotel merk ik dat ik flink last heb van mijn rug en spieren. Ik vraag de hoteleigenaar Han Soe of hij een masseur kent. Hij beveelt een massagesalon aan waar blinde mannen en vrouwen werken. Ze masseren op locatie en worden daar door iemand op een motorbike naartoe gebracht. Een kwartier staan ze al bij het hotel. Een blinde man - Myo Ko - van een jaar of 30 geeft me een uur lang een stevige massage. Met wat Engels en wat Birmees kunnen we een eenvoudig gesprekje voeren. Hij verricht goed werk. Ik denk er serieus over om hem nog een paar keer vaker te laten komen. Heerlijk!

FILM KIJKEN

Na het avondeten kijk ik samen met de kinderen in huis 1 naar een Birmees film. Die zijn zo over-gaecteerd dat je het verhaal ook zonder woorden begrijpt. De kinderen houden van dit soort films en er wordt hard gelachen als er weer eens een man klappen krijgt van zijn vrouw of iets oer stoms doet. Vanavond ga ik eens wat vroeger naar bed. Morgen kan ik voor het eerst een beetje uitslapen. Daar verheug ik me nu al op!

ZONDAG 7 FEBRUARI

DIARREE

Gisterenavond om 23.00 uur opeens flinke diarree en hevige buikkrampen. M'n medicijnen daarvoor heb ik in Nederland laten liggen. Maar de imodium werkt gelukkig snel en goed. Ik heb vanmorgen voor het eerst wat uitgeslapen. Ik ben wel wat misselijk. De ochtend gebruik ik om de laatste hand te leggen aan de financiële administratie voor Nann Myint. Daar moet ze op deze manier uit kunnen komen.

ONDERHOUD HUIZEN

's Middags loop ik met Yi Mon en Thoo Twin een grote ronde in en om de huizen om te kijken waar er onderhoud nodig is. Het zijn dit keer heel veel kleine dingetjes. Kapotte schakelaar, nieuwe ventilator, schapje voor slippers, hal en trappenhuis schilderen, etc. We zijn twee uur bezig. Ik werk de lijst verder uit. Sommige zaken moet Chan Chan begroten, andere kan Thoo Twin maken en veel spullen gaan Yi Mon en ik dinsdag aanschaffen. Ook onze technische man Nyein Chan moet aan de slag. Een schoonmaakactie gaan we ook plannen. Dat is op sommige plaatsen hard nodig.

POWERPOINT

's Middags maak ik een PowerPoint voor de Bridging docentes. Ik verwerk er de aanbevelingen van onze expert Natascha in m.b.t. curriculum, Cambridge, examens en partner voor Nann Myint. Ook de salarissen krijgen een plekje in mijn verhaal. Openheid van zaken is belangrijk om onderling geen jaloezie te krijgen.

ETEN BIJ DE THAI

's Avonds gaan we met alle docenten (behalve Myo Myo, want die is al naar de US) eten bij de Thai. We kletsen eerst gezellig samen en gaan dan over naar het zakelijke gedeelte. Dat gaat als een speer. Ik merk dat Natascha, Annemarie en ik veel krediet opgebouwd hebben bij de dames. Ze zijn het overal mee eens. Het naar voren schuiven van Shwe Yee Oo vinden ze een logische stap.

Ze zijn allemaal blij dat ze in de toekomst gewoon hun lessen kunnen blijven verzorgen in de Bridging class. Ook de salarisbesprekingen gaan goed. Openheid van zaken geven werkt het beste! Uiteraard hebben we het ook over de training en het bijbehorende examen. Nu hopen dat U Nayaka morgenvroeg ook akkoord gaat met deze move. We pakken namelijk een getalenteerde FT-docente af. Op de terugweg zijn Nann Myint en Shwe Yee Oo opgelucht. En ik ook. Alles is goed gevallen en we zijn keurig binnen de begroting gebleven.

MAANDAG 8 FEBRUARI

OVERLEG MET U NAYAKA

Het gesprek vanmorgen met U Nayaka verloopt prima. Nann Myint en Shwe Yee Oo zijn er uiteraard ook bij. Ik probeer onze keuze zo goed mogelijk te motiveren. U Nayaka gaat akkoord, maar wil wel heel graag dat Shwe Yee Oo 's morgens twee uur les blijft geven in de FT-klassen. Hij is daar niet vanaf te brengen. Ik wil echter dat ze echt 40 uur per week voor Bridging werkt en geen 30 uur. Anders gaat er verhoudingsgewijs te veel tijd naar lesgeven en overleg en heeft ze onvoldoende tijd voor haar specifieke taken. Gelukkig komt Shwe Yee Oo zelf met een goede oplossing: Ze gaat 's morgens eerst twee uur in de FT-klassen werken (van 8.00 tot 10.00 uur), komt aansluitend naar de Bridging class en werkt daar langer door, pakt er enkele avonden bij en/of werkt de rest van haar uren op zaterdag. Ik weet zeker dat we daarop kunnen vertrouwen. Shwe Yee Oo is zeer toegewijd. En zo zijn we op het eind allemaal blij!

HARRY EN LUTGARDE

Om 9.30 uur heb ik een ontmoeting met Harry en Lutgarde uit Morsel bij Antwerpen. Het zijn bekenden van Inge, een vriendin van Nanneke, onze voorzitter. Ze hebben net 1.000 kilometer gefietst in Myanmar en dit is hun laatste dag. Ze zijn overal geweest: Bagan, Inle meer, etc. Uiterst vriendelijke mensen met heel veel belangstelling voor ons werk. Ik leid ze uitgebreid rond en we lunchen in de kantine voor de buitenlandse docenten. Daarna geven ze me medicijnen voor mijn darmen en probiotica. Ze werken allebei als zuster/broeder in een ziekenhuis. Om 13.30 uur neem ik afscheid om weer aan het werk te kunnen gaan. Harry en Lutgarde brengen nog een bezoek aan The Golden House om daar met de kinderen te kunnen kletsen. Ze vonden het een super interessant bezoek.

OVERLEG NANN MYINT

Ik spreek vanmiddag weer een paar uur met Nann Myint. Allereerst over de inzet van Shwe Yee Oo. Ik zal deze week nogmaals individueel met haar spreken en

haar vragen om voortaan Bridging als haar hoofdprogramma te beschouwen. Nann Myint houdt ons op de hoogte wat betreft haar inzet. Daarna spreken we over het selecteren van 24 Bridging studenten voor het Pre College Program. Nann Myint is enerzijds trots dat haar studenten zijn uitverkoren, maar anderzijds is het ook wel jammer, omdat het veelal actieve en communicatief vaardige studenten betreft. Nochtans ook wel goed dat anderen nu meer op de voorgrond kunnen treden. Als we in 2017 met Bridging level 4 kunnen starten, is het goed om de studenten uit te leggen wat hun kansen zijn met een tweede Cambridge certificaat. Die presentatie kunnen we inhoudelijk goed voorbereiden. Vervolgens kunnen we de manager van PCP uitnodigen om de studenten te vertellen over haar programma. Op basis daarvan kunnen de studenten dan een weloverwogen beslissing nemen: Bridging level 4 of PCP.

FRANK

Ik zit in de hotellobby wat te werken en wie komt binnengewandeld? Frank! Hij is 8 jaar geleden het project en onze stichting gestart. Hij is een week op PDO voor een groot IT-project. Het gaat goed met hem. Hij heeft weer een hoop te regelen en recht te zetten hier. Maar daar is hij heel bedreven in. Leuk om weer eens met hem te praten. Misschien spreken we elkaar deze week nog eens vaker. Ik voel me door mijn darminfectie niet zo fit en ga op tijd slapen.

DINSDAG 9 FEBRUARI

LOKALE SIMKAART

Ik besluit vanmorgen om niet te gaan shoppen met Yi Mon. Ik ben niet lekker, heb de hele nacht liggen zweeten in bed en ben wat koortsig. Er is nog een hoop administratie te doen, dus daar ga ik vandaag maar eens voor zitten. Frank heeft me gisteren geadviseerd om een lokale simkaart te kopen met wat bel- en internetgoed. Daar begin ik de dag mee. Mijn telefoon kan nu als hotspot dienen voor mijn laptop. Het werkt perfect. Ik kan nu gewoon bellen, internetten en nog veel meer. Dit had ik veel eerder moeten doen!

ADMINISTRATIE

Terug op mijn kamer begin ik met het beantwoorden van de mail van Nam Jai. Dat is een initiatief van een Nederlands stel dat elk jaar een extra dimensie aan hun vakantie wil geven door in het land waar ze naartoe gaan een project te steunen. Het is ooit gestart in 2004 in Thailand na de tsunami. Dit jaar gaan ze naar Myanmar. Ik probeer om ons werk zo goed mogelijk te beschrijven. Daarna maak ik de brief voor het bestuur van stichting Care for Children in orde. Zij gaan ons mogelijk steunen bij de nieuwbouw van de etnische woongroep. Daarna maak ik de eindafrekeningsheet van de inkopen in orde voor onze penningmeester Camiel. Dan kan straks alles weer op de juiste posten geboekt worden. Mijn laptop gaat donderdag mee en dan kunnen we tijdens het shoppen realtime zien of we binnen de begroting blijven. Ook maak ik meteen alle sheets voor Bridging in orde. Die kopieer ik vrijdag naar de laptop van Nann Myint. 's Avonds kijken Yi Mon en ik nog even naar de shopping list en tellen het geld dat we donderdag kunnen besteden. Daar ben je in Myanmar wel even mee bezig trouwens! Daarna vroeg naar bed. Morgen wil ik fit zijn.

WOENSDAG 10 FEBRUARI

BEZOEK AAN OUDERS

Ik heb enorm gezweet vannacht, maar wel goed geslapen! Ik voel me gelukkig een stuk beter. Yi Mon sms't (jawel, dat werkt nu ook) dat ze een half uur later zijn. Ik kan dus rustig op mijn gemak mijn ontbijtje nuttigen op het terras. Het wordt op dit moment elke dag een graad warmer. Maar de temperatuur is nog steeds aangenaam.

Onze chauffeur pakt gelukkig de rustige route via het noorden. Via de Sagaing bridge is het altijd een drama met vrachtverkeer. De reis gaat voorspoedig, op één ding na... onze chauffeur is een ongelooflijke ouwehoer en praat anderhalf uur lang op een enorm geluidsniveau met Yi Mon, Nann Myint en Cho Cho op de achterbank. Ik hoor dat het over PDO-zaken gaat, maar ik word stapelgek. Gelukkig zijn we klokslag 11.00 uur ter plaatse.

Vader en moeder vragen naar Claire, Nanneke, Anne-marie, Natascha en alle anderen die al eens op bezoek zijn geweest. Ik zeg dat ze van allemaal de groeten krijgen. Ik heb nu voor het eerst mijn telefoon bij me en kan ze mooi wat foto's van het thuisfront en onze trip in de zomer naar het deltagebied laten zien. Genoeg stof om over te praten.

HET WEERZIEN

Vader Soe Aung, moeder Hla Hla en oma staan al op de uitkijk. De ontvangst is even hartelijk als altijd. Oma heeft flink ingeleverd. Ze heeft een longontsteking opgelopen en heeft gisteren een spuit gehad. Geen zorgen, zegt ze, ik ben er nog. Ze vraagt me hoe het met mij is en ik zeg in het Birmees dat ik rugpijn, buikpijn en hoofdpijn heb. De hele familie ligt in een deuk en van oma krijg ik een paar veelbetekenende stompen dat ik me niet zo moet aanstellen.

Het is pinda oogstseizoen. Nou snap ik waarom die dingen ground nuts genoemd worden. Het zijn een soort wortelknolletjes. Nooit geweten hoe dat groeit. Nooit gezien ook, maar ja, het groeit ook onder de grond ;-)

Wat een werk om er de plantjes vanaf te halen. En wat liggen er ongelooflijke hopen pinda's op de erfjes te drogen. Respect voor de pinda! Ik zal voortaan niet meer zo graaien tijdens feestjes.

Het duurt niet lang of de tafel staat weer vol lekkernijen. Natuurlijk heeft vader ook het zoete varkensvlees klaargemaakt dat ik zo lekker vind.

Ik doe een poging om met Yi Mon en Cho Cho een rondje door het dorp te maken. Dat duurt maar kort, want na 10 minuten zitten m'n armen helemaal onder

de rode uitslag. Vanwege de antibiotica in de afgelopen twee dagen natuurlijk. Even later is alweer tijd om afscheid te nemen van deze hartelijke mensen.

NAAR CHO CHO'S FAMILIE

We rijden naar de ouders van Cho Cho. Die wonen in een klein dorpje op de weg terug. Daar worden we al even hartelijk ontvangen. Oma van 83 stelt de vragen en is ongelooflijk levendig en scherp. We liggen in een deuk met haar. En ze blijft maar vragen stellen aan mij. Vraagt ze hoe oud ik ben. Wil ik oma net vragen om eens te raden, vertellen de dames doodleuk dat ik al 15 jaar mijn haar verf. Nou ja zeg ;-)

We blijven anderhalf uur en dan moeten we echt aan de terugreis beginnen. Ik zie aan de blij gezichten van Yi Mon, Nann Myint en Cho Cho dat ze het echt leuk gevonden hebben. Dat geldt ook voor mij! Na drie uur en weer een hoop getteketed zijn we in Mandalay. Het was een mooie dag, maar nu voel ik pas hoe uitgeput ik ben. Ik eet wat toast en fruit in het hotelletje en ga dan vroeg naar bed. Geen kindjes knuffelen meer vanavond. Morgen weer een drukke dag.

DONDERDAG 11 FEBRUARI

SHOPPING DAY

'Today is another lucky day.' Daarmee doelt Yi Mon op onze shopping day vandaag en het bezoeken van haar ouders gisteren. Winkelen doet ze zo graag. Ik noem haar niet voor niks 'mouse'. Muizen zijn ook de hele dag in de weer om een voorraad aan te leggen voor hun kroost. We hebben vandaag de aankoop van 12 grote

ventilatoren op onze lijst staan. Ook kopen we 3 plastic tuintafels en 12 stoelen, zodat de grotere meiden in de toekomst op het dakterras van huis 2 kunnen studeren. Op de lijst staan enkele kasten, een strijkijzer, tapijt om op te mediteren en schoonmaakmateriaal. Een bijzondere investering is de eerste wasmachine voor The Golden House. Ze verkopen hier voor een schappelijke prijs bovenladers (12 kilo) van het merk Samsung. De dame van de shop is 20 minuten bezig om Yi Mon alle knopjes uit te leggen.

De mooiste investering voor Yi Mon is natuurlijk haar nieuwe laptop. De oude heeft het in het warme en stoffige klimaat 4 jaar volgehouden. Het scherm heeft de kuren en een reparatie is te duur. Yi Mon kiest een grijze Lenovo i5. Office 2013 staat er al op en uiteraard laten we een virusscanner installeren. Ze kan nu alle bestanden overzetten. Ik laat nog cash geld achter voor een nieuwe keukenkast en enkele andere items.

Tussen de middag hebben we samen gegeten bij bakkerij Seasons. Op de terugweg haal ik bij de grote shoppingmall in de 19th street nog wat meer brood. De gedachte aan rijst met curry maakt me misselijk. Ik ben nog zo slap als een vaatdoek. Maar het gaat iedere dag ietsje beter!

TKT-CURSUS

Op het eind van de middag praten Nann Myint en ik met Than Tar Moe (Julie) van NTTC en Dorothea Essig van Forderverein Myanmar. We bespreken de Teacher Knowledge Training en beamen allen dat er op lokaal niveau meer samengewerkt moet worden.

OVERLEG MET CHAN CHAN

Daarna bespreek ik met de schoolarchitecte Chan Chan en onze technische man en tevens hoofdstafflid van het jongenshuis Nyein Chan het onderhoud van en de verbeteringen aan de gebouwen. Chan Chan maakt voor de klussen een begroting en die stuurt ze ons toe. We kunnen dan beslissen wat we allemaal willen laten doen. Het installatiewerk van Nyein Chan is gratis.

Morgenvroeg om 8.30 uur gaan we met alle kinderen weer een opruim- en schoonmaakactie houden. Vanavond is het mijn voorlaatste avond en ga ik wat tijd met de kids doorbrengen!

VRIJDAG 12 FEBRUARI

Om 8.30 uur ben ik bij The Golden House. Yi Mon regelt de opruimwerkzaamheden in de meisjeshuizen en Thoo Twin en ik doen dat in het jongenshuis en rondom de gebouwen. Het is gelukkig niet zo'n bende als de vorige keer, maar er is nog meer dan genoeg werk voor twee uur noeste arbeid.

Binnen maken de jongens en meisjes hun slaapkamers en de centrale ruimten schoon. Buiten ruimen we het terrein op en maken we de nieuwe groenvoorziening schoon. Het ligt er vol stenen, plastic en andere zoi. Er wordt hard gewerkt zonder te klagen. Omdat het een vrije dag is voor iedereen, kunnen Nyein Chan en een aantal jongens onderhoud plegen aan het elektriciteit- en waterleidingsysteem. Na afloop trakteren we de kinderen op watermeloen.

LAATSTE ZAKEN VOOR BRIDGING

De middag breng ik met Nann Myint door in de Bridging class. We rekenen de examenkosten door en bekijken verschillende opties. In augustus vorig jaar heb ik materiaal geschoten voor een promotiefilmpje over het Bridging programma. Nann Myint was toen naar San Fransisco. Ik heb het script wat opgeplust en Nann Myint en Shwe Yee Oo kunnen nu ook een aantal dingen zeggen voor de camera. Ook maak ik wat shots van het Cambridge materiaal. Als ik thuis ben, heb ik tot het einde van de maand om het eindverslag voor Wilde Ganzen in orde te maken. Tot slot draag ik alle ontwikkelde documenten en de financiële administratie over aan Nann Myint.

WAT WE SAMEN OPGEBOUWD HEBBEN

We praten nog even over de fijne samenwerking, de vertrouwensband en de vriendschap die we in de loop van acht jaar opgebouwd hebben. Yi Mon en Nann Myint mogen trots zijn op wat ze bereikt hebben met hun toewijding en harde werken. Daardoor werken wij als stichting graag met ze samen. Het is hun goede werk dat ons opgevallen is. Dit project zou niet kunnen

bestaan zonder het onderlinge vertrouwen, de openheid en de goede communicatie. Ik hoop dat we die band in de toekomst ook op kunnen bouwen met de fulltime staf van de etnische groep. Ik ken de dames daar inmiddels een beetje en twijfel er niet aan dat dit ons zal lukken.

AFSCHEID VAN U NAYAKA

Om 17.00 uur neem ik kort afscheid van het schoolhoofd U Nayaka. Ik herhaal de punten waaraan ik met de dames heb gewerkt, benoem wat we aan geld geïnvesteerd hebben en herhaal de plannen voor Bridging en de etnische groep. Ik vertel U Nayaka ook nog maar eens een keer dat we een groep zijn van een aantal goedwillende vrijwilligers, dat we er allemaal bij werken en maar een beperkte hoeveelheid jaarlijkse sponsorinkomsten hebben. Daarna schud ik hem de hand en vertel hem dat ik eind juli of begin augustus weer terug zal zijn. Hij bedankt mij ook hartelijk.

INPAKKEN

Tijd om mijn tas in te pakken en wat te eten. Ik ben blij dat ik vanmiddag weer extra brood bij Seasons gekocht heb, want de geur van warm eten maakt me nog altijd een beetje misselijk. Om 19.30 uur ben ik weer terug in The Golden House. Ik krijg van Yi Mon en Cho Cho een mooi cadeautje voor alle dames in ons bestuur, inclusief Claire en Natascha. Het zijn zelfgemaakte portemonneetjes. Zar Ni Khaing komt een grote stapel brieven afgeven voor de leerlingen van tweetalig vwo in Schijndel. Morgen krijg ik als het goed is nog een brief en dan heeft iedereen geschreven. Kunnen we weer een hoop kinderen in Nederland blij maken!

KLETSEN

Daarna ga ik buiten op een bankje zitten en komen de meiden één voor één langs voor een praatje en een knuffel. Of ik mee wil doen met het spelletje Lila, lila, asson zjien? 'Doe maar eens voor', zeg ik. Het zinetje wordt gezongen en iemand in de kring moet iets raden. Ik vraag quasi nonchalant: 'Wat betekent die Birmese zin nu eigenlijk?' 'Dat is geen Birmees', roept Morning, 'maar Engels!' 'Maar wat zeggen jullie dan

eigenlijk?' Blijkt het 'teacher, teacher, action chance' te moeten zijn. Ik herhaal het eerst in correct Engels en dan hoe zij het zeggen. Ze komen niet meer bij. Een tijdje klinkt het iets beter qua uitspraak, maar al gauw klinkt het weer even beroerd en kan ik ze weer plagen.

AFSCHEID

En dan is het 22.00 uur en tijd om te gaan slapen. Twaalf meiden brengen me voor de laatste keer naar het hek. Ik zal ze missen, die knuffel- en kletstantes. En andersom ook!

ZATERDAG 13 FEBRUARI

Vanmorgen slaap ik lekker uit. Ik hoef pas om 11.45 uur te vertrekken. Ik pak op mijn gemak de laatste spullen in, betaal de hotelkosten en loop dan naar The Golden House. Morning en Zuu Zuu komen blij vertellen dat ze mij samen met Yi Mon en Cho Cho naar het vliegveld mogen brengen. Yi Mon geeft mij nog de nota's van de inkopen van het afgelopen half jaar en ik fotografeer Zuu Zuu's zusje Chit Su. Zij zal gesponsord gaan worden door een nieuwe kindsponsor in Nederland. En dan is het echt tijd om te gaan. Een groepje kinderen brengt ons naar de poort. Daar maken we nog een laatste foto en datzelfde doen we op het vliegveld. Dag lieve schatten, ik zal jullie heel erg missen. Bedankt voor alles!

*Nico Schoenmakers
Secretaris stichting World Child Care*